

[Hanne Budtz.]

hjemmearbejdende hustruer, der ikke tidligere har haft chancen for at få en uddannelse. Her mener jeg i virkeligheden at der i loven burde gives mulighed for at pålægge et bidrag til hustruens uddannelse; det ville jo også være besparende for manden i det lange løb, hvis han så måske kom til at spare bidrag senere.

Med hensyn til forslaget til myndighedslov vil jeg gerne pege på to ting. Der er for det første den særlige adgang til en tidlig, midlertidig afgørelse af, hvem der skal have forældremyndigheden, når en strid er ved at komme frem til afgørelse ved domstolene. Jeg synes, forslaget kan være rigtigt, men vi må drøfte det nærmere; der kan jo på den anden side være en fare for, at en tidlig afgørelse skaber præcedens; det vil nok være vanskeligt at lave en afgørelse om senere, når den én gang er truffet.

Dernæst er der det store spørgsmål om samkvemsretten. Jeg synes, der er sket en tydeliggørelse af reglen om, at den kan ophæves. Det kan den også efter den nugældende lov, men jeg synes, det udtrykkes tydeligere i forslaget. Det kunne måske medføre, at man i de tilfælde, hvor det virkelig er påkrævet, og måske noget hyppigere end hidtil kunne ophæve den. Der er jo ingen tvivl om, at det er et af de områder, der skaber de største vanskeligheder, og jeg vil gerne fra side 127 i betænkningen citere, hvad højesteretssagfører Ahnfeldt-Rønne i 1940 udtalte:

„Af alle civilretlige konstellationer er den vel den uhyggeligste: faderen — fogden — det skrigende barn — den grædende moder, og alt dette for at opnå, at barnet besøger faderen den sidste søndag i måneden fra 12-20.“

Det er selvfølgelig at sætte det skarpt op. Jeg synes, at princippet om samkvemsretten selvfølgelig er rigtigt, og de tilfælde, hvor den volder så stor uro, er procentvis naturligvis få. Men på den baggrund kan man godt sige, at det er et særlig stort skridt at foreslå den nydannelse, at faderen til et barn født uden for ægteskab også skal kunne opnå samkvemsret med barnet. Jeg kan godt se det menneskeligt rigtige i det, hvor der har været tale om måske lang tids ægteskabslignende samliv med moderen.

Man kan rejse det spørgsmål, om vi der-

med er ved at indføre egentlige juridiske konsekvenser af et uægteskabeligt samliv — det er ganske uden moralske betragtninger, når jeg siger det her — og vil det så ikke på et tidspunkt kunne medføre, at den anden part også en dag vil kunne komme og forlange bidrag til sig selv? Vil man sige: nu har vi indført et fællesbo svarende til ægtefællers fællesbo? Jeg mener ikke, man deroverfor kan anføre, at barnet jo i forvejen som født uden for ægteskab har ret til faderens bidrag, til faderens navn og til arv efter faderen, for det er jo rettigheder for barnet, og her mener jeg der i høj grad er tale om en ret for barnet, hvor moderen også kommer ind i billedet. Men jeg synes, det er noget, vi skal drøfte, jeg vil ikke på forhånd tage egentlig afstand fra det, blot pege på betænkelighederne ved det, og i øvrigt ser jeg altså hen til den udvalgsbehandling, der vil finde sted til efteråret.

Merete Bjørn Hanssen: Jeg vil gerne takke justitsministeren, fordi vi har fået disse to betydningsfulde lovforslag frem til denne førstebehandling, så vi i sommerens løb kan drøfte de mange nye bestemmelser, der nu foreslås. Jeg skal nøjes med her at trække nogle af de vigtigste nydannelser frem.

Det drejer sig først om forslaget om at nedsætte ægteskabsalderen for mænd med 1 år til 20 år. Det er et forslag, mit parti kan tilslutte sig. Der er jo her tale om at lovfæste den faktiske dispensationsgrænse, og derfor vil bestemmelsen formentlig også kunne spare administration. Den må naturligvis ses i sammenhæng med bestemmelsen om, at forældres samtykke til ægteskab stadig er nødvendigt for alle under 21 år, og det er jo et krav, der ikke alene er begrundet i hensynet til myndighedsalderen. Ingen er naturligvis blind for, at 20 års grænsen som ægteskabsalder for mænd er eller kan være et første skridt på vej mod en nedsat myndighedsalder, og jeg vil gerne spørge, om justitsministeren måske kunne oplyse, hvordan det går med undersøgelserne i disse forhold, jeg tænker på undersøgelsen både om myndighedsalderen og muligvis om valgretsalderen.

Jeg synes, det er værd at understrege, at også hvis myndighedsalderen skulle blive nedsat til 20 år, vil en samtykkeregulering ved ægteskab fortsat være nødvendig for dem